

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.08.2021 № 70/85-р/к

Справа № 1/02-81-19

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафів

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧУГУЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (надалі – КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", Відповідач) у період з 01.05.2017 по 30.04.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринках послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідьківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудьківській, Скрипаївській сільським радам, з часткою 100 %.

Як наслідок, КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" мало змогу самостійно визначати умови надання послуг з вивезення побутових відходів у межах вищезазначених населених пунктів.

При цьому, КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" включило завищені розміри витрат до тарифів на послуги з вивезення твердих, рідких та великогабаритних побутових відходів, які діяли з 01.05.2017 по 30.04.2019.

За результатами розгляду справи № 1/02-81-19 такі дії КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринках послуг з вивезення твердих, рідких та великогабаритних побутових відходів у межах території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідьківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудьківській, Скрипаївській сільським радам (частина перша статті 13, пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" накладені штрафи на загальну суму у розмірі 204 000 (двісті чотири тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи № 1/02-81-19, та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 10.08.2021 № 70-03/433-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 11.06.2019 № 99-рп/к розпочато розгляд справи № 1/02-81-19 за ознаками вчинення КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" порушень законодавства про захист економічної конкуренції (надалі - Справа).
- (2) Відповідно до пункту 7.6 розпорядження Голови Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 07 травня 2020 р. № 5-рп) змінено з 02 червня 2020 року найменування Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення).
- (3) В ході розгляду Справи до КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" надіслані вимоги про надання інформації від 05.09.2019 № 70-02/1-5579, від 09.01.2020 № 70-02/1-132, від 03.03.2021 № 70-02/1-1686, а також надіслані вимоги про надання інформації до органів місцевого самоврядування Харківської області від 09.01.2020 № 70-02/1-137, від 02.03.2021 № 70-02/1-1618 та № 70-02/1-1620, Головного управління ДПС у Харківській області від 09.01.2020 № 70-02/1-182.
- (4) Листом від 11.08.2021 № 70-02/1-6723 КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" направлено копію подання з попередніми висновками у Справі.

2. Відповідач

- (5) Відповідачем у справі є КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", ідентифікаційний код – 37083454, місцезнаходження: 63404, Харківська обл., м. Зміїв, вул. Покровська, 24.
- (6) Основним видом діяльності КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" є забір, очищення та постачання води (код за КВЕД – 36.00). Крім того одним із видів діяльності КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" є збирання безпечних відходів (код за КВЕД – 38.11).

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (7) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики,

встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (8) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (9) У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" є суб'єктом господарювання.
- (10) Об'єктом аналізу є КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" – суб'єкт господарювання, який надавав послуги з вивезення побутових відходів в межах території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудківській, Скрипаївській сільським радам.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (11) Об'єктом аналізу є послуги з вивезення відходів в межах території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудківській, Скрипаївській сільським радам.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (12) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (13) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих

характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.1.1. Споживчі характеристики

- (14) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (від 24.06.2004 № 1875-VI) (надалі - Закон України «Про житлово-комунальні послуги») комунальні послуги – це результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газопостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.
- (15) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII послуги з вивезення побутових відходів також віднесено до комунальних послуг.
- (16) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» від 05.03.1998 № 187/98-ВР (надалі – Закон України «Про відходи»):
 - послуги з поводження з побутовими відходами - послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування;
 - побутові відходи – це відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
 - тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;
 - рідкі відходи - побутові відходи, що утворюються у будинку за відсутності централізованого водопостачання та каналізації і зберігаються у вигрібних ямах;
 - послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.
- (17) Пунктом 2 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (в редакції, що діяла на час порушення) (надалі – Правила), передбачено, що великогабаритні відходи - тверді відходи, розміри яких перевищують 50 x 50 x 50 сантиметрів, що не дає змоги розмістити їх у контейнерах об'ємом до 1,1 куб. метра.
- (18) Основною споживчою властивістю послуг з вивезення побутових

відходів є вилучення та вивезення їх із застосуванням спеціально обладнаного для цього автотранспорту на спеціально обладнані для цього місця.

3.2.1.2. Умови споживання

- (19) Умови споживання послуг з вивезення побутових відходів визначені, зокрема, Законом України "Про відходи", Правилами.
- (20) Відповідно до статті 35¹ Закону України "Про відходи" перевезення побутових відходів здійснюється спеціально обладнаними транспортними засобами. Орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.
- (21) Згідно з пунктом 4 Правил виконавець послуг з вивезення побутових відходів визначається на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Збирання та перевезення побутових відходів здійснюються спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Вивезення побутових відходів здійснюється відповідно до схеми санітарного очищення населених пунктів із забезпеченням роздільного збирання побутових відходів.

Під час надання послуг з вивезення побутових відходів великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів вивозяться окремо від інших видів побутових відходів.

Небезпечні відходи у складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також повинні відокремлюватися на етапі збирання чи сортування і передаватися споживачами та виконавцями послуг з вивезення побутових відходів спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

Житлові масиви і внутрішньодворові території, дороги загального користування та інші об'єкти благоустрою населених пунктів обладнуються контейнерними майданчиками, урнами для побутових відходів.

- (22) Пунктом 5 Правил передбачено, що послуги надаються з урахуванням розміру території, схеми санітарного очищення, затвердженої в установленому порядку, та інших умов, передбачених законодавством у сфері житлово-комунального господарства.

3.2.1.3. Умови реалізації

- (23) Умови реалізації послуг з вивезення побутових відходів визначені, зокрема, Законами України "Про відходи" та "Про житлово-комунальні послуги", Правилами.
- (24) Відповідно до статті 35¹ Закону України «Про відходи» виконавець

послуг з вивезення побутових відходів укладає договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами із споживачами.

Виконавець послуг з вивезення побутових відходів зобов'язаний укласти договори про надання послуг з перероблення та захоронення побутових відходів із суб'єктами господарювання, що надають такі послуги відповідно до правил благоустрою території населеного пункту, розроблених з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту. Договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами мають містити інформацію про укладені договори між виконавцем послуг з вивезення побутових відходів та суб'єктами господарювання, що надають послуги з перероблення та/або захоронення побутових відходів.

- (25) Згідно зі статтею 19 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" відносини між учасниками договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах.
- (26) Згідно з пунктом 3 Правил власники або балансоутримувачі житлових будинків, земельних ділянок укладають договори з особою, яка визначена виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, та забезпечують роздільне збирання побутових відходів.

Відповідно до пункту 11 Правил під час укладання договору про надання послуг:

- 1) сторони узгоджують графік їх надання виходячи з потреби споживача, норм надання та якості послуг;
- 2) виконавець послуг на вимогу споживача зобов'язаний пред'явити:
 - правила надання послуг;
 - графік вивезення відходів;
 - тарифи на надання послуг;
 - інформацію про пільги, передбачені законодавчими актами для окремих категорій населення.

3.2.1.4. Ціна

- (27) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належать встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону.
- (28) Згідно зі статтею 28 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, послуги з постачання гарячої води, які встановлюються Національною комісією, що здійснює

державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

(29) Механізм доведення суб'єктами господарювання, що виробляють або надають житлово-комунальні послуги, до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та врахування відповідної позиції територіальних громад при встановленні уповноваженими органами тарифів на житлово-комунальні послуги, зокрема, за період з 01.05.2017 по 30.04.2019 було визначено Порядком доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад, затвердженим Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.07.2012 № 390 (в редакції, що діяла на час порушення, від 06.02.2015) (надалі – Порядок № 390), який передбачав врахування економічно обґрунтованих витрат на надання комунальних послуг у відповідному тарифі.

(30) Відповідно до Порядку № 390:

- суб'єкти господарювання здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів (пункт 2.1);
- протягом п'яти робочих днів з дня подання відповідних розрахунків до органу, уповноваженого встановлювати тарифи суб'єкти господарювання інформують споживачів про намір здійснити зміну тарифів за визначеними цим Порядком способами (пункт 2.2);
- строк, протягом якого від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються зауваження і пропозиції, встановлюється суб'єктом господарювання, але він не може бути меншим за 14 календарних днів та більшим ніж 20 календарних днів з дня повідомлення споживачів про намір здійснити зміну тарифів на житлово-комунальні послуги (пункт 2.12).

(31) Отже, кінцеві споживачі послуг з вивезення побутових відходів у межах населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемухівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудківській, Скрипайвській сільським радам, не мали можливості впливу на ціну послуги, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на відповідні послуги, оскільки послуги надаються підприємством за тарифами на ці послуги, затвердженими органом місцевого самоврядування згідно з наданими суб'єктом господарювання розрахунками.

(32) Послуги з вивезення твердих, великогабаритних та рідких побутових

відходів КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" надавало на платній основі, отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС".

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (33) КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" – надавач послуг з вивезення побутових відходів в межах території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудьківській, Скрипаївській сільським радам.
- (34) Відповідно до листа КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" від 10.03.2020 № 285 (вх. від 10.03.2020 № 1308) споживачами послуг з вивезення рідких побутових відходів були юридичні особи.
- (35) Споживачами послуг з вивезення твердих та великогабаритних побутових відходів були фізичні та юридичні особи, які отримували зазначені послуги у КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" на основі договорів, укладених з КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС".

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (36) Відповідно до пунктів 5.1-5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;

подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;

наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);

відсутність суттєвої різниці в цінах;

взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.

- (37) Послуги з вивезення побутових відходів є стандартизованими.
- (38) Відповідно до пункту 3 Правил договір про надання послуг укладається між споживачем та виконавцем послуг з вивезення побутових відходів відповідно до Типового договору про надання послуг з поводження з побутовими відходами.
- (39) Послуги з вивезення побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не мають взаємозамінних товарів, оскільки характеризуються унікальним комплексом взаємопов'язаних компонентів, які обумовлюють неможливість переходу споживачів за звичайних умов від цих послуг до інших видів послуг.
- (40) Враховуючи наведене, товарними межами ринку є послуги з вивезення побутових відходів, які не є взаємозамінними з іншими видами послуг, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну.

3.4. Визначення географічних меж ринку

- (41) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (42) Відповідно до статті 35¹ Закону України «Про відходи» орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту. Перевезення побутових відходів здійснюється спеціально обладнаними транспортними засобами.
- (43) Таким чином, територіальні межі ринків вивезення побутових відходів визначаються в межах території, яка обслуговується певним підприємством, уповноваженим на це органом місцевого самоврядування, та на якій надаються послуги у сфері поводження з побутовими відходами.
- (44) Рішенням виконавчого комітету Зміївської міської ради від 18.11.2016 № 109 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Зміївської міської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Зміївської міської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії з визначення виконавців послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Зміївської міської ради від 14.11.2016 № 2.

- (45) Рішенням виконавчого комітету Зміївської міської ради від 18.11.2016 № 110 "Про визначення виконавця послуг з вивезення рідких побутових відходів на території Зміївської міської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення рідких побутових відходів на території Зміївської міської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії з визначення виконавців послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Зміївської міської ради від 14.11.2016 № 3.
- (46) Рішенням Задонецької сільської ради Зміївського району Харківської області від 13.04.2018 "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів Задонецької сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території населених пунктів Задонецької сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 22.03.2018 № 2. Договір від 16.04.2018 зі строком дії до 16.04.2023.
- (47) Листом від 11.03.2021 № 02-22/73 (вх. від 17.03.2021 № 1379) виконавчий комітет Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області повідомив Відділення, що протягом, зокрема, 2017 року послуги з вивезення твердих побутових відходів на території Лиманської сільської ради надавало КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС".
- (48) Рішенням виконавчого комітету Лиманської сільської ради від 30.03.2018 № 12 "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Лиманської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Лиманської сільської ради строком на 5 років на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 12.03.2018. Договір від 30.03.2018 зі строком дії до 30.03.2023.
- (49) Рішенням Борівської сільської ради Зміївського району Харківської області від 25.05.2018 № 288-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Борівської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Борівської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 24.05.2018 № 2. Договір від 01.06.2018 зі строком дії до 01.06.2023.
- (50) Рішенням Чемужівської сільської ради Зміївського району Харківської області від 22.03.2018 № 401-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Чемужівської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Чемужівської сільської ради строком на 5 років на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 20.03.2018 № 2.
- (51) Рішенням Таранівської сільської ради Зміївського району Харківської

області від 31.10.2016 № 261-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Таранівської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Таранівської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 17.10.2016 № 2.

- (52) Рішенням Таранівської сільської ради Зміївського району Харківської області від 27.04.2018 № 600-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Таранівської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Таранівської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 29.03.2018. Договір від 30.04.2018 зі строком дії до 30.04.2023.
- (53) Рішенням Тимченківської сільської ради Зміївського району Харківської області від 22.07.2016 № 124-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Тимченківської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Тимченківської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 01.07.2016 № 2.
- (54) Рішенням Тимченківської сільської ради Зміївського району Харківської області від 11.04.2018 № 357-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Тимченківської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Тимченківської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 03.04.2018 № 2. Договір від 12.04.2018 № 1 зі строком дії до 12.04.2023.
- (55) Рішенням Соколівської сільської ради Зміївського району Харківської області від 13.04.2018 № 332 "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Соколівської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Соколівської сільської ради строком на 5 років на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 28.03.2018 № 2. Договір від 13.04.2018 зі строком дії до квітня 2022 року.
- (56) Рішенням Геніївської сільської ради Зміївського району Харківської області від 30.03.2017 № 16 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Геніївської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Геніївської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 29.03.2017 № 2.

- (57) Рішенням Геніївської сільської ради Зміївського району Харківської області від 29.05.2018 № 314-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Геніївської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Геніївської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 25.05.2018.
- (58) Рішенням Нижньобишкінської сільської ради Зміївського району Харківської області від 23.09.2016 № 119-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Нижньобишкінської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Нижньобишкінської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 17.08.2016 № 2.
- (59) Рішенням Нижньобишкінської сільської ради Зміївського району Харківської області від 22.05.2018 № 397-VII "Про визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Нижньобишкінської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Нижньобишкінської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 04.05.2018 № 2. Договір від 23.05.2018 зі строком дії до 22.05.2023.
- (60) Відповідно до пункту 6 рішення Бірківської сільської ради Зміївського району Харківської області від 12.12.2017 № 633-VII "Про організацію та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території сіл Бірківської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" до визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території сіл Бірківської сільської ради забезпечити надання вищевказаних послуг у селі Бірки, селі Залізничні Бірки та селі Першотравневе.
- (61) Рішенням Бірківської сільської ради Зміївського району Харківської області від 20.02.2019 № 1003-VII "Про затвердження протоколів № 1 та № 2 засідання комісії з питань визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території Бірківської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на території Бірківської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколів засідань конкурсної комісії від 11.02.2019 № 1 та № 2. Договір від 12.02.2019 № 1 зі строком дії до 11.02.2024.
- (62) Рішенням виконавчого комітету Зідківської селищної ради Зміївського району Харківської області "Про призначення КП "ЗМІЇВ-БЛАГОУСТРІЙ" виконавцем послуг по вивозу твердих і рідких побутових відходів на території Зідківської селищної ради" від 26.01.2011 № 2 КП "ЗМІЇВ-БЛАГОУСТРІЙ" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих і рідких побутових відходів на території

житлових будинків приватної власності та об'єктів державної і комунальної власності смт Зідьки.

- (63) У зв'язку з реорганізацією КП "ЗМІЇВ-БЛАГОУСТРІЙ" рішенням виконавчого комітету Зідьківської селищної ради Зміївського району Харківської області від 27.09.2013 № 66 внесено зміни до вищезазначеного рішення від 26.01.2011 № 2, а саме виконавцем послуг з вивезення твердих і рідких побутових відходів на території Зідьківської селищної ради визначено КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС".
- (64) Рішенням Зідьківської селищної ради Зміївського району Харківської області від 30.01.2018 № 01 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Зідьківської селищної ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Зідьківської селищної ради на підставі проведеного конкурсу.
- (65) Рішенням Зідьківської селищної ради Зміївського району Харківської області від 21.02.2019 № 10 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Зідьківської селищної ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Зідьківської селищної ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 11.02.2019. № 2 строком на 5 років. Договір від 22.02.2019 зі строком дії до 21.02.2024.
- (66) Рішенням виконавчого комітету Шелудьківської сільської ради Зміївського району Харківської області від 22.02.2018 № 06 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Шелудьківської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Шелудьківської сільської ради.
- (67) Рішенням виконавчого комітету Шелудьківської сільської ради Зміївського району Харківської області від 29.03.2019 № 09 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Шелудьківської сільської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Шелудьківської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 11.03.2019 № 2 строком на 5 років, договір від 29.03.2019 зі строком дії до 29.03.2023.
- (68) Рішенням виконавчого комітету Скрипайівської сільської ради Зміївського району Харківської області від 28.03.2017 № 17 "Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Скрипайівської ради" КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Скрипайівської сільської ради на підставі проведеного конкурсу та протоколу засідання конкурсної комісії від 28.03.2017 № 2.

- (69) Також КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" надавало послуги з вивезення твердих побутових відходів на території Скрипаївської сільської ради на підставі укладеного між ними договору про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Скрипаївської сільської ради від 20.07.2018. Листом від 15.03.2021 № 74 (вх. від 19.03.2021 № 1453) виконавчий комітет Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області повідомив Відділення, що КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" надає послуги з вивезення твердих побутових відходів на території Скрипаївської сільської ради на підставі договору про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Скрипаївської сільської ради від 20.07.2018.
- (70) Листом від 17.04.2019 № 263 (вх. № 2970) КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" повідомило Відділення, що протягом 2017-2018 років та січня-квітня 2019 року послуги з вивезення твердих побутових відходів воно надавало на території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудківській, Скрипаївській сільським радам.
- (71) Також вищезазначеним листом КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" зазначило, що послуги з вивезення великогабаритних побутових відходів воно надавало на території Зміївської міської ради, а з вивезення рідких побутових відходів не систематично, а за заявкою споживача, – на території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудківській, Скрипаївській сільським радам.
- (72) У ході проведених Відділенням досліджень ринків послуг з вивезення побутових відходів встановлено, що інші суб'єкти господарювання, які діяли б на ринках послуг з вивезення побутових відходів на території вищезазначених населених пунктів, відсутні.
- (73) Таким чином, територіальними межами ринку визначено територію населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудківській, Скрипаївській сільським радам (надалі – Територіальні межі).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (74) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками,

виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

- (75) Часовими межами ринку послуг з вивезення побутових відходів визначено період з 01.05.2017 по 30.04.2019, протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому. Часові межі ринку більше року визначені з урахуванням періоду порушення.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

3.6.1. Обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

- (76) Обсяги наданих КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" послуг з вивезення твердих побутових відходів у визначених часових межах складають:

- за травень-грудень 2017 року – 44 793,57 м³ на загальну суму 3 905 406 грн;
- за 2018 рік – 71 494,62 м³ на загальну суму 6 280 090 грн;
- за січень-квітень 2019 року – 23 695,27 м³ на загальну суму 2 078 180 грн.

- (77) Обсяги наданих КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" послуг з вивезення великогабаритних побутових відходів у визначених часових межах складають:

- за травень-грудень 2017 року – 3 575,35 м³ на загальну суму 418 350 грн;
- за 2018 рік – 5 724,73 м³ на загальну суму 669 790 грн;
- за січень-квітень 2019 року – 1 887,78 м³ на загальну суму 220 610 грн.

- (78) Обсяги наданих КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" послуг з вивезення рідких побутових відходів у визначених часових межах складають:

- за травень-грудень 2017 року – 1 614,5 м³ на загальну суму 229 120 грн;
- за 2018 рік – 2 934,3 м³ на загальну суму 414 920 грн;
- за січень-квітень 2019 року – 1 280 м³ на загальну суму 187 370 грн.

3.6.2. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку

- (79) Відповідно до пункту 10.2 Методики, монопольним (домінуючим) становищем суб'єкта (суб'єктів) господарювання визнається становище, коли частка одного суб'єкта господарювання на ринку перевищує 35 відсотків, якщо він не довів, що:

- має конкурента(ів) на ринку;
- зазнає значної конкуренції внаслідок відсутності обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, відсутності бар'єрів для вступу на ринок інших суб'єктів господарювання, відсутності пільг чи інших

обставин.

- (80) Відділенням встановлено, що КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" є єдиним суб'єктом господарювання, який надавав послуги з вивезення побутових відходів у Територіальних межах.
- (81) В ході проведеного дослідження ринку послуг з вивезення побутових відходів в Територіальних межах встановлено, що інші суб'єкти господарювання, які діють на ринку послуг з вивезення побутових відходів на вказаній території, відсутні.
- (82) Відповідно до розрахунків, здійснених відповідно до Методики, частка КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" на ринку послуг з вивезення побутових відходів в Територіальних межах за підсумками діяльності з 01.05.2017 по 30.04.2019 становить 100 %.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (83) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (84) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази належать сміттєсортувальні, сміттєпереробні станції (лінії, комплекси), спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення побутових відходів, власні полігони.
- (85) Також потенційними конкурентами є підприємства які мають відповідні документи дозвільного характеру (ліцензії, декларації тощо). Також конкурентами можуть вважатися нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок з метою надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавцями послуг з вивезення побутових відходів.
- (86) У межах Харківської області послуги з вивезення побутових відходів надають більше 70 суб'єктів господарювання.
- (87) Крім того, за наявною у Відділення інформацією, послуги з вивезення побутових відходів у Зміївському районі Харківської області (до проведення реорганізації району у грудні 2020 року), окрім КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", надавало, зокрема, КП "КОМУНАЛЬНИК", а, отже, воно було потенційним конкурентом КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" та могло брати участь у конкурсі з вивезення побутових відходів на території населених пунктів Зміївського району Харківської області.
- (88) За результатами дослідження ринків послуг з вивезення побутових відходів можна констатувати наявність конкуренції на етапі проведення

конкурсів органами місцевого самоврядування з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів.

- (89) При цьому нормативно-правовими актами у сфері поводження з побутовими відходами передбачено, що протягом визначеного органом місцевого самоврядування терміну діяльність на цьому ринку монопольно здійснюватиме суб'єкт господарювання, який на конкурсних засадах здобув переваги в боротьбі внаслідок запропонованих кращих умов надання послуг та меншої ціни порівняно з конкурентами.
- (90) Отже, у Територіальних межах з 01.05.2017 по 30.04.2019 були відсутні суб'єкти господарювання, які б могли бути потенційними конкурентами КП "ЗМІВ-СЕРВІС" на ринку послуг з вивезення побутових відходів.

3.8. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (91) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (92) Бар'єрами вступу на ринки послуг з вивезення побутових відходів є, зокрема:
- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю визначення виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту;
 - значні фінансові витрати на придбання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення твердих побутових відходів або необхідність укладання договору оренди такого транспортного засобу;
 - значні фінансові витрати на придбання (оренду) та утримання сміттєсортувальних ліній для перероблення твердих побутових відходів.

3.9. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (93) Таким чином, ураховуючи вищезазначене, КП "ЗМІВ-СЕРВІС" у період з 01.05.2017 по 30.04.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення побутових відходів в Територіальних межах з часткою 100 %.
- (94) Станом на липень 2021 року суттєвих змін на ринку послуг з вивезення побутових відходів в Територіальних межах не відбулось.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

- (95) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» визначено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

4.1. Обставини справи

- (96) З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів, на підставі статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Відділення провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання на зазначеному ринку.
- (97) Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки визначає Закон України «Про житлово-комунальні послуги».
- (98) Частиною другою статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.
- (99) Відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, послуги з постачання гарячої води, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.
- (100) Механізм формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів визначено Порядком формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 (в редакції, що діяла на час порушення) (надалі – Порядок № 1010).

Відповідно до пункту 2 Порядку № 1010 тарифи на послуги - грошовий вираз витрат із збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізації, знешкодження та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів, розрахований на основі економічно обґрунтованих планованих витрат з урахуванням планованого прибутку та податку на додану вартість.

Відповідно до пункту 8 Порядку № 1010 тарифи на послуги

визначаються окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні).

Згідно з пунктом 34 Порядку № 1010 тарифи формуються для трьох груп споживачів - населення, бюджетних установ, інших споживачів. Групи споживачів визначаються на основі оцінки економічної обґрунтованості розподілу витрат між групами споживачів.

- (101) КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" листом від 21.02.2017 № 86 звернулося до Зміївської районної ради з проханням зміни тарифів на послуги з вивезення твердих, рідких, великогабаритних побутових відходів, розрахованих ним відповідно до Порядку № 1010.
- (102) Розглянувши матеріали, подані КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", Зміївська районна рада рішенням від 13.04.2017 № 491-VII (надалі – Рішення № 491-VII) встановила тарифи на послуги з вивезення побутових відходів для КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", а саме:
- 1) на послуги з вивезення твердих побутових відходів у розмірі:
 - 85,82 грн/м³ для населення;
 - 93,03 грн/м³ для бюджетних установ;
 - 118,23 грн/м³ для інших споживачів;
 - 2) на послуги з вивезення рідких побутових відходів у розмірі:
 - 109,73 грн/м³ для населення;
 - 132,55 грн/м³ для бюджетних установ;
 - 170,73 грн/м³ для інших споживачів;
 - 3) на послуги з вивезення великогабаритних відходів у розмірі:
 - 116,69 грн/м³ для населення;
 - 127,12 грн/м³ для бюджетних установ;
 - 163,65 грн/м³ для інших споживачів.
- (103) Відповідно до пункту 4 Рішення № 491-VII вказані тарифи набули чинності з 01.05.2017.
- (104) Згідно з пунктом 2 Порядку № 1010 планована виробнича собівартість послуг з вивезення побутових відходів - прямі матеріальні витрати, прямі витрати з оплати праці, інші прямі витрати, змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати;
- Відповідно до пункту 15 Порядку № 1010 адміністративні витрати включаються до тарифів у розмірі, що не перевищує 15 відсотків планованої виробничої собівартості. Темпи зростання адміністративних витрат не повинні перевищувати визначеного рівня інфляції.

Пунктом 17 Порядку № 1010 передбачено, що Витрати із збуту послуг включаються до тарифів у розмірі, що не перевищує 5 відсотків планованої виробничої собівартості послуг.

Згідно з пунктом 21 Порядку № 1010 рівень рентабельності формується з урахуванням необхідності сплати податку на прибуток підприємств та спрямування частини отриманого прибутку на технічне переоснащення підприємств і не повинен перевищувати в цілому по підприємству 12 відсотків, а для категорій споживачів - бюджетних установ та інших споживачів - не повинен перевищувати 15 та 50 відсотків відповідно.

(105) Листами від 16.05.2019 № 361 (вх. від 17.05.2019 № 3538) та від 14.05.2019 № 01-38/342 (вх. від 21.05.2019 № 3598) КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" та Зміївська районна рада відповідно надали до Відділення, зокрема, калькуляції витрат, які включені до вищезазначених тарифів на послуги з вивезення побутових відходів.

(106) Так, вказані калькуляції містять, зокрема, наступні статті витрат, які відображено у таблиці № 1.

Таблиця № 1

Статті витрат	Планові витрати	
	всього (тис. грн)	на 1 м. куб. (грн)
послуги з вивезення твердих побутових відходів		
прямі витрати	2668,80	47,657
загальновиробничі витрати	497,20	8,879
виробнича собівартість	3166,00	56,536
адміністративні витрати	511,00	9,125
витрати зі збуту послуг	196,80	3,514
послуги з вивезення рідких побутових відходів		
прямі витрати	221,80	105,619
загальновиробничі витрати	27,70	13,190
виробнича собівартість	249,50	118,810
адміністративні витрати	41,80	19,905

витрати зі збуту послуг	19,60	9,333
рентабельність (для бюджетних установ) – 20,8 %		22,82
рентабельність (для інших споживачів) – 55,59 %		61,00
послуги з вивезення великогабаритних відходів		
прямі витрати	563,00	42,652
загальновиробничі витрати	260,90	19,765
виробнича собівартість	823,90	62,417
адміністративні витрати	251,30	19,038
витрати зі збуту послуг	93,50	7,083

(107) Втім, деякі статті витрат є завищеними, оскільки не відповідають пунктам 15, 17 та 21 Порядку № 1010.

(108) Так, розмір витрат, які б мало включити КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" до калькуляцій, відображено у таблиці № 2.

Таблиця № 2

Статті витрат	Розмір витрат, які б мало включити КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" до калькуляцій		Завищення витрат, %
	всього (тис. грн)	на 1 м. куб. (грн)	
послуги з вивезення твердих побутових відходів			
адміністративні витрати	474,9	1,37	1,14
витрати зі збуту послуг	158,3	0,18	1,216
послуги з вивезення рідких побутових відходів			
адміністративні витрати	6,27	2,99	1,75
витрати зі збуту послуг	2,09	1,00	2,86
рентабельність (для бюджетних установ) – 15 %		16,46	5,8

рентабельність (для інших споживачів) – 50 %		54,87	5,59
послуги з вивезення великогабаритних відходів			
адміністративні витрати	123,585	9,36	1,75
витрати зі збуту послуг	41,195	3,12	6,35

(109) Отже, всупереч вимогам Порядку № 1010, КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" включило завищені розміри витрат до тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, а саме:

- до тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів включено завищені розміри адміністративних витрат та витрат із збуту послуг;
- до тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів включено завищені розміри адміністративних витрат та витрат із збуту послуги, а також рівень рентабельності;
- до тарифів на послуги з вивезення великогабаритних побутових відходів включено завищені розміри адміністративних витрат та витрат із збуту послуг.

(110) З огляду на вищезазначене встановлені Рішенням № 491-VII тарифи на послуги з вивезення твердих, рідких, великогабаритних побутових відходів не мають достатнього економічного обґрунтування, оскільки рівні адміністративних витрат, витрат на збут, а також рівень рентабельності перевищують рівні, обмежені пунктами 15, 17, 21 Порядку № 1010 (в редакції, чинній на момент затвердження таких тарифів).

(111) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» споживач зобов'язаний оплачувати житлово-комунальні послуги у строки, встановлені договором або законом.

(112) За інформацією КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" (лист від 17.04.2019 № 263) станом на 01.01.2017 ним укладено 8 201 договорів зі споживачами послуг з вивезення побутових відходів, станом на 01.01.2018 – 10 350 договорів, станом на 01.01.2019 – 11 566 договорів.

(113) Отже, споживачі, які уклали договори з КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" за досліджуваній період, отримували послуги з вивезення побутових відходів за завищеними, економічно необґрунтованими тарифами.

(114) Таким чином, КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" включило завищені розміри деяких витрат до тарифів на послуги з вивезення твердих, рідких, великогабаритних побутових відходів, встановлені Рішенням № 491-VII, застосування яких у розрахунках зі споживачами призвело до ущемлення інтересів цих споживачів.

- (115) Листом від 20.09.2019 № 629 (вх. від 07.10.2019 № 5634) КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" повідомило, що рішенням Районної ради від 05.04.2019 № 1081-VII "Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих, рідких та великогабаритних відходів для комунального підприємства "Зміїв-сервіс" Зміївської районної ради Харківської області" встановлені нові тарифи на послуги з вивезення твердих, рідких та великогабаритних побутових відходів, які діють з 01.05.2019.
- (116) Враховуючи зазначене, а також зміни в законодавстві, а саме прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318, якою внесені зміни до Порядку № 1010, зокрема, викладені в новій редакції пункти 12 – 21, порушення КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" припинено.
- (117) Водночас, наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" не усунуті.

4.2. Антиконтентні наслідки дій Відповідача

- (118) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (119) КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" сформовано тарифи на послуги з вивезення побутових відходів, застосування яких у розрахунках зі споживачами призвело до ущемлення інтересів споживачів.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (120) Дії КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" щодо:

- формування тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів із завищеними розмірами адміністративних витрат, витрат із збуту послуг;
- формування тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів із завищеними розмірами адміністративних витрат, витрат зі збуту послуг, рівнем рентабельності;
- формування тарифів на послуги з вивезення великогабаритних побутових відходів із завищеними розмірами адміністративних витрат, витрат із збуту послуг,

стали можливими через відсутність конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у Територіальних межах.

- (121) За відсутності ефективної конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів споживачі не мають альтернативних джерел

придбання зазначеного товару, тому при отриманні послуг з вивезення побутових відходів споживачі вимушені погоджуватись на ціни КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (122) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів у Територіальних межах, коли споживачі мали б можливість обирати більш економічно вигідні договірні відносини з надавачами цих послуг, такі дії КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" щодо формування тарифів, які призвели до ущемлення економічних інтересів споживачів, були б неможливими.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (123) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (124) Враховуючи зазначене, дії КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", яке з 01.05.2017 по 30.04.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення побутових відходів у Територіальних межах, які полягали у:

- формуванні тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів із завищеними розмірами адміністративних витрат, витрат із збуту послуг;
- формуванні тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів із завищеними розмірами адміністративних витрат, витрат із збуту послуг, рівнем рентабельності;
- формуванні тарифів на послуги з вивезення великогабаритних побутових відходів із завищеними розмірами адміністративних витрат, витрат із збуту послуг,

застосування яких (тарифів) у розрахунках зі споживачами призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку, кваліфіковано Відділенням як зловживання монопольним становищем на ринку відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (125) На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 11.08.2021 № 70-02/1-6723, КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" не надало заперечень та зауважень.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (126) Доказами, зібраними у Справі, доведено, а зауваженнями й запереченнями Відповідача не спростовано висновок про те, що КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС", займаючи впродовж 01.05.2017 - 30.04.2019

монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення побутових відходів у межах території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудьківській, Скрипаївській сільським радам з часткою 100 відсотків, своїми діями, які полягають у включенні:

- завищених розмірів адміністративних витрат, витрат із збуту послуг до тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів;
- завищених розмірів адміністративних витрат, витрат із збуту послуг, рівня рентабельності до тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів;
- завищених розмірів адміністративних витрат, витрат із збуту послуг до тарифів на послуги з вивезення великогабаритних побутових відходів,

які діяли протягом 01.05.2017 - 30.04.2019, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (127) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (128) Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (129) Листом від 18.03.2021 № 167 (вх. від 22.03.2021 № 1506) КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" надало копію форми 2 "Звіт про фінансові результати" за 2020 рік, відповідно до якої чистий дохід КП "ЗМІЇВ-СЕРВІС" від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2020 році становив 21 425 000 (двадцять один мільйон чотириста двадцять п'ять тисяч) гривень.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету

від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454) за результатами діяльності в період з 01.05.2017 по 30.04.2019 займало монопольне (домінуюче) становище ринку послуг з вивезення побутових відходів у межах території населених пунктів, які були підпорядковані Зміївській міській раді, Зідківській селищній раді, Задонецькій, Лиманській, Борівській, Чемужівській, Таранівській, Тимченківській, Соколівській, Геніївській, Нижньобишкінській, Бірківській, Шелудьківській, Скрипаївській сільським радам, з часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454), які полягають у включенні завищених розмірів адміністративних витрат, витрат із збуту послуг до тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів, які діяли з 01.05.2017 по 30.04.2019, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з вивезення побутових відходів, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Зобов'язати КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454) усунути наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведеного в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що в 2-місячний термін з дня отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету із наданням копій підтверджуючих документів.

5. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454), які полягають у включенні завищених

розмірів адміністративних витрат, витрат із збуту послуг, рівня рентабельності до тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів, які діяли з 01.05.2017 по 30.04.2019, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з вивезення побутових відходів, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

6. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, наведене в пункті 5 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

7. Зобов'язати КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454) усунути наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведеного в пункті 5 резолютивної частини цього рішення, про що в 2-місячний термін з дня отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету із наданням копій підтверджуючих документів.

8. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454), які полягають у включенні завищених розмірів адміністративних витрат, витрат із збуту послуг до тарифів на послуги з вивезення великогабаритних побутових відходів, які діяли з 01.05.2017 по 30.04.2019, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з вивезення побутових відходів, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

9. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, наведене в пункті 8 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454) штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

10. Зобов'язати КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗМІЇВ-СЕРВІС" ЗМІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ (ідентифікаційний код – 37083454) усунути наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведеного в пункті 8 резолютивної частини цього рішення, про що в 2-місячний термін з дня

отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету із наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуючий колегії

Владислав РУМ'ЯНЦЕВ